

Motion till riksdagen 2018/19:1463

av Per Lodenius (C)

Sveriges roll som garantstat för Ålandsöverenskommelsen

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att en utredning bör tillsättas för att se över hur Sverige kan leva upp till sitt ansvar som garantstat för Ålandsöverenskommelsens fortlevnad och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Självstyrda Åland har en särskild status i förhållande till Sverige genom den Ålandsöverenskommelse som ingicks med Finland i samband med Ålandsfrågans lösning i Nationernas Förbund 1921. Representanter för Sveriges regering har sedan dess med jämna mellanrum bekräftat att Ålandsöverenskommelsens förpliktelser består.

Så sent som den 7 oktober 2015 meddelade utrikesminister Margot Wallström som ett svar på en skriftlig fråga att Ålandsöverenskommelsen alltjämt gäller. Denna överenskommelse har också över tid haft en avgörande betydelse för ålänningarnas möjligheter att upprätthålla ett nationalitetsskydd som tryggar både svenska språket och den svenska kulturen på öarna. Detta har särskilt gällt Sveriges beredskap att underlätta tillgången till tevesändningar och utbildning på svenska.

Trots att Ålands folkrättsliga ställning är unik och redan i sig möjliggör skapandet av speciella lösningar, kan ändå den moderna folkrätten erbjuda både inspiration och möjligheter för Sverige att också fortsättningsvis leva upp till sitt ansvar som garantstat för Ålandsöverenskommelsens fortlevnad.

Av särskilt intresse i detta hänseende är de så kallade Bolzano/Bozen-rekommendationerna från 2008 som bildat skola för hur en stat kan främja en minoritets livsvillkor inom en annan stats territorium. Eftersom rekommendationerna har sin grund i det arbete som OSSE:s högkommissarie för frågor om nationella minoriteter utför, kan dessa riktlinjer sägas vara en del av den moderna folkrätten och utgör samtidigt ett försök att avdramatisera minoritetsfrågor som rör flera stater.

Per Lodenius (C)